

ΕΠΙ ΤΗ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΠΡΟΣΦΩΝΕΙΤΑΙ ΤΩ ΚΑΛΩ ΕΛΛΗΝΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΗΙ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩ Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΙΔΙ

Ἐτήσιος πανηγυρισμός τῆς ἱερᾶς ἡμῶν Ἐπαναστάσεως εἶνε καθήκον ἡμῶν τῶν νῦν ζώντων Ἑλλήνων καὶ ἔσται ἀπασῶν τῶν μεθ' ἡμᾶς γενεῶν ὄχι μόνον ἕνεκα εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, οἵτινες διὰ τοῦ ἡρωισμοῦ καὶ τοῦ μαρτυρίου αὐτῶν ἀπῆλλαξαν ἡμᾶς τῆς αἰσχροτάτης καὶ φορικτωτάτης δουλείας, ἀλλὰ καὶ συμφέρον ἐθνικὸν μέγιστον καὶ συστατικὸν αὐτοπαρξίας ἑλληνικῆς. Διότι ἡ ἀναπόλησις καὶ ἡ μελέτη τοῦ ἔργου τῶν πατέρων ἡμῶν πρῶτον μὲν ἐμποιεῖ ἡμῖν τὸ ἔμψυχον φρόνημα καὶ τὸν λογιζομένον αὐτοσεβασμὸν, οὗ ἄνευ τὰ ἔθνη οὔτε αὐτὰ σέβονται ἑαυτὰ, οὔτε σεβαστὰ εἶναι πᾶρα τοῖς ἄλλοις.

Το δὲ διπλοῦν τοῦτο σέβας εἶναι αὐτὴ αὐτὴ ἡ ψυχὴ καὶ ἡ ζωὴ τῶν ἐθνῶν, αὐτὴ μόνῃ ἐμπνέουσα τὰ μεγάλα ἔργα, καὶ παρσκεινάζουσα τὰ ἔθνη ἑτοιμα ἐν πάσῃ στιγμῇ νὰ θυσιάσῃ τὴν ζωὴν ὑπὲρ τῆς τιμῆς καὶ τῆς δόξης. Ἡ δὲ ἐτοιμοθυμία αὐτῆ τῶν ἐθνῶν εἶναι ἡ γαλακτοτρόφος μήτηρ τῆς αὐτῶν ἀθανασίας. Ἀλλὰ τότε μάλιστα τὸ φρόνημα τοῦτο καὶ ὁ αὐτοσεβασμὸς εἶναι ὁρος ὑπάρξεως τῶν ἐθνῶν, ὅταν φθόνος, μῖσος, καὶ καταλαλιὰ, πρόσκοποι ἐπιβουλῆς καὶ ἐξολοθρεύσεως, πάντοθεν προσβάλλουσιν αὐτὰ, ἀγωνίζονται νὰ ἀπογυμνώσωσι τῆς ἰδίας δόξης, νὰ ἐκφαυλίσωσιν πρὸς τοὺς ἄλλους, καὶ τὸ δεινότατον πάντων, νὰ συνειθίσωσι νὰ μὴ σεβῶνται ἑαυτὰ, ἵνα οὕτω, ὅταν ἀρπάσωσι τὴν πατρῶν αὐτῶν κληρονομίαν, τὰ τε ἄλλα ἔθνη διάκεινται ψυχρῶς, καὶ αὐτὰ δὲ τὰ ληστευόμενα μὴ θερμαίνωνται ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ πυρός τοῦ ἐνθυσιασμοῦ, ὅστις κατισχύει κατὰ πάσης ἀνθρωπίνης βίας. Τοῦτο συμβαίνει τοῖς Ἑλλήσιν ἡμῖν. Οἱ ἐπιβουλευόμενοι τὴν πατρῶν ἡμῶν κληρονομίαν πᾶσαν προσβολὴν συγκεντροῦσι κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ Πατριαρχείου καὶ κατὰ τούτων ἀποπτύουσι πᾶσαν ὕβριν καὶ συκοφαντίαν, γινώσκοντες καλῶς, ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον εἶναι ἡ ἀκρόπολις τοῦ Ἑλληνισμοῦ, διδάσκοντες δὲ καὶ ἡμᾶς τοὺς ἀναισθήτους, ὅτι ὑπὲρ τῆς δόξης καὶ τῆς δυνάμεως ἐκείνου πρέπει πάντες ὁμοθυμαδὸν νὰ ἀμυνθῶμεν, τὴν δόξαν τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν καὶ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν φιλοπατρίαν νὰ κηρύττωμεν πρὸς τὰ ἔθνη, ἀλλὰ μάλιστα ἡμεῖς αὐτοὶ νὰ γνωρίσωμεν καὶ νὰ ἐνστερνισθῶμεν, εὐγνωμονοῦντες πρὸς αὐτὴν ὥς πρὸς φιλόστοργον μητέρα, φρονιματιζόμενοι ἐν ἡμῖν αὐτοῖς, καὶ εὐελπιστοῦντες εἰς τὸ μέλλον.

Πολλὰ καὶ μεγάλα εἶναι αἱ ἀρεταὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας καὶ ἄξιαι τῆς

τε Ἑλλάδος καὶ τοῦ Χριστοῦ, μίαν δὲ αὐτῶν ἃς ἀναθεωρήσωμεν καὶ ἃς μελετήσωμεν σήμερον. Σύμπασα ἡ ἱστορία τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν εἶναι ἱστορία ἐμφυλίου πολέμου τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς τε πολιτικῆς καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς. Ἐχθρὸν τὰ ἔθνη ἄγρυπτον, ἀμείλικτον, αἰῶνιον τὰ ἔθνη πάντα ἔχουσι τὴν ἐκκλησίαν, ζωὴ δὲ αὐτῶν καὶ πνοὴ εἶναι ἡ δυναστεία πρὸς τὴν ἰδίαν ἐαυτῶν πίστιν. Τὴν ζωὴν καὶ τὴν δύναμιν τῆς πολιτείας καὶ τῆς ἐπιστήμης ἐν παντὶ ἔθλει ἡ ἐκκλησία ἐνόμιζε κίνδυνον καὶ θάνατον ἑαυτῆς, τὴν δὲ ζωὴν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἐκκλησίας ἡ πολιτεία καὶ ἡ ἐπιστήμη, τούτέστι αὐτὴ αὐτὴ ἡ ψυχὴ τῶν ἐθνῶν, νομίζουσι κίνδυνον ἑαυτῶν καὶ θάνατον. «Ὁ θάνατος σου ζωὴ μου ἐστὶν» λέγουσιν ἐκκλησία καὶ ἔθνη ἀμοιβαίως. Ἀπενέβη πάντοτε εἰς τὴν πολιτείαν ἡ ἐκκλησία, νομίζουσα καὶ κυρήττουσα, ὅτι αὐτὴ δέδοται παρὰ τοῦ Θεοῦ ἡ κυβερνήσις τῆς πολιτείας, πᾶσα δὲ πολιτικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπείθεια καὶ ἀσεβεία πρὸς τὸν Θεόν. Ὑπὲρ τῆς κυβερνήσεως ταύτης τῆς πολιτείας ἡ ἐκκλησία τὰ πάντα ἐμψυχανέθιξε καὶ ἐκακούργησε, καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ξένους ἐχθροὺς καὶ κατακτητὰς συμπράττουσα κατὰ τῶν ἰδίων ὁμοεθνῶν. Ἀντεστησαν κατὰ τῆς τοιαύτης ἐπεμβάσεως τῆς ἐκκλησίας τὰ ἔθνη. Τῆς ἐκκλησίας ἡ ἐπέμβασις ἐπὶ τῆς πολιτείας, τῶν λαῶν ἡ ἄμυνα ὑπὲρ ταύτης καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν εἶναι ὁλόκληρος ἡ Εὐρωπαϊκὴ ἱστορία, ἰδίως δὲ οἱ λεγόμενοι θρησκευτικοὶ πόλεμοι. Ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἦσαν πόλεμοι δι' ὅπλων καὶ στρατιῶν, ὁ δ' εἰρηνικὸς πόλεμος τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς πολιτείας, πόλεμος ἄνευ ὅπλων καὶ στρατιῶν, ἀλλὰ καθημερινῆς ἐπιβουλῆς καὶ ἀμύννης, ἐπειδὴ εἶναι συμφυῆς τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ὁμοούσιος αὐτῇ ἔσται αἰώνιος, θὰ παύσῃ δὲ, ὅταν καὶ αὐτὴ παύσῃ ὑπάρχουσα ἡ Ἐκκλησία. Τὸν πόλεμον τοῦτον τὸν κατατρύχοντα μικροβίου δίκην φθισικοῦ τὴν ζωὴν τῶν ἐθνῶν πάντες οἱ πολιτικοὶ φιλόσοφοι ἐμελέτησαν, ἵνα καταλύσωσι, κυρηχθῇ δὲ τέλος εἰρήνῃ ἐκκλησίας καὶ πολιτείας καὶ συμβίωσις νόμιμος καὶ ἀσφαλής. Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ πολυθρήνητον θέαμα περὶ τῶν σχέσεων τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὴν πολιτείαν, περὶ οὗ τόσα καὶ τόσα σοφὰ συνεγράφησαν, συγγράφονται, καὶ θὰ συγγραφῶσι. Ἀλλὰ τῆς σοφίας ταύτης ἀπῆλλαγμένοι ὑπάρχομεν οἱ Ἕλληνες ἡμεῖς, διότι καὶ τοῦ νοσήματος εἰμεθα ἀπῆλλαγμένοι. Οὐδέποτε τὸ Γένος καὶ ἡ Πολιτεία ἐφοβήθη ἢ ὑποπεύθη τὴν ἐκκλησίαν, διότι καὶ ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε ἐπεβουλεύθη ἢ ἐπεμβόληκεν εἰς τὰ τῆς πολιτείας. Οὐ δὲ

δυνάμεθα καὶ οἱ Ἕλληνες ἡμεῖς ἐν τῇ ἀμαθείᾳ ἡμῶν νὰ νοήσωμεν τὸ σοφὸν τοῦτο θέμα περὶ τῶν σχέσεων τῆς πολιτείας καὶ τῆς ἐκκλησίας, ὅπως ὕγινης ἄνθρωπος διατελεῖ ἐν τελείᾳ ἀμαθείᾳ περὶ τῆς σοφῆς θεραπείας, δι' ἧς ἀσθενὴς τις προσπαθεῖ νὰ θεραπεύσῃ τὴν κατατρέχουσαν αὐτὸν νόσον, ἀρκεῖται δὲ ἀπολαμβάνων τὴν ὑγείαν, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεὸς καὶ ἡ ἐγκράτεια τῶν τε γονέων καὶ ἡ ἑαυτοῦ.

Ἀλλὰ μάλιστα κατὰ τὸν ἱερὸν ἡμῶν ἀγῶνα ἔλαμψε τῆς Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας ἡ Ἑλληνικωτάτη αὐτὴ ἀρετὴ. Ἐπρωταγωνίστησε κατὰ τὸν ἀγῶνα ἡ ἐκκλησία, ὅπως καὶ κατὰ τοὺς τέσσαρας αἰῶνας τῆς δουλείας. Αὕτη ἐκύρηξε τὴν ἀναστάσεως τοῦ γένους ἡμέραν· αὕτη εὐηγγελίσθη τὴν ἐλευθερίαν τῶν Ἑλλήνων· αὕτη ἠύλογησε τὰ ὅπλα αὐτῶν· αὕτη ὑπέστη τὸ μαρτύριον· αὕτη ἐζώσθη τὴν ῥομφαίαν, καὶ συνηγωνίζετο μετὰ τῶν πολεμιστῶν καὶ ἐστρατήγει καὶ ἐνίκη καὶ ἀπέθνησκεν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος. Κατὰ τὰς πρώτας συνελεύσεις τῆς ἐπαναστάσεως συνεδρευαν ἱεράρχαι συναδελφούμενοι μετὰ τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχηγῶν αὐθόρμητοι, οὗτοι δὲ, παρεχώρουν ἐκείνοις τὴν προεδρίαν, σεβόμενοι τὸ σχῆμα, λατρεύοντες τὴν ἀρετὴν αὐτῶν καὶ τὴν φιλοπατρίαν, καὶ ἀναγνωρίζοντες τὴν ἀνωτέραν παιδείαν. Ἐκτὸς τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ καὶ οἱ ἄλλοι ἱεράρχαι συνεδρευον καὶ προέδρευον ἐν ταῖς συνελεύσεσι. Ἐν τῇ πρώτῃ τῇ 1821 ἐν τῇ μονῇ Καλτετσῶν τῆς Λακεδαιμόνος Γερουσία πρόεδρος μὲν ἀνεκυρήχθη ὁ Μυρομιχάλης ὁ ἡγεμὼν τῆς Μάνης ἀντιπρόεδρος δὲ ὁ Ἐπίσκοπος Βρεσθίνης Θεοδώρητος· μετὰ ταῦτα πάλιν τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ Α' ἐθνοσυνελεύσεως πρόεδρος ἀνεκυρήχθη, ἀποποιηθέντος τοῦ Ὑψηλάντου, ὁ Βρεσθίνης. Καὶ τῆς πρώτης δὲ κυβερνήσεως, τοῦ ὀνομασθέντος Νομοτελεστικοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐγένετο ὁ Ἀνδρούσης ἐπίσκοπος Ἰωσήφ. Καὶ ἐν τῇ ἀνατολικῇ δὲ Ἑλλάδι τῆς πρώτης τοπικῆς ἀρχῆς συσταθείσης, τοῦ ἐνὸς μὲν τῶν δύο μερῶν, τοῦ πολιτικοῦ, πρόεδρος ἐγένετο ὁ Νέγρης, τοῦ δὲ δικαστικοῦ ὁ Ταλαντίου ἐπίσκοπος Νεόφυτος, ὁ μετὰ ταῦτα πρῶτος μητροπολίτης τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος. Ἀλλ' εὐθὺς μετ' ὀλίγον οὐδεὶς κληρικὸς φαίνεται μετέχων τῆς πολιτείας. Πῶς τοῦτο; Ἄρα γε ἐξετόπισεν ἡ πολιτεία τὸν κλῆρον; ἢ μήπως τὸ ἔθνος ἡσθάνθη ἑαυτὸ πιεζόμενον, ἢ ἐφοβήθη, ἢ ὑποπεύθη; ἐφάνη ἄρα γε καὶ παρ' ἡμῖν, ἴχνος, ἔστω καὶ ἐλάχιστον ἀντιδράσεως τῆς πολιτείας ἢ τοῦ ἔθνους κατὰ τῆς ἐκκλησίας οὕτως ἀνυπαρκτος ὑπῆρξε τοιαύ-

τη ἀντίδρασις παρ' ἡμῖν, ὥστε καὶ οἱ ἐνταῦθα ἀναγιγνώσκοντες κατὰ πρῶτον τῶρα διανοοῦνται περὶ τοῦ πράγματος. οὐδὲ ἤκουσά ποτε περὶ τούτου, οὐδὲ λόγος ἐγένετο παρ' Ἑλλήσιν καὶ ἀγνοοῦσιν ὅπως τὸ πρᾶγμα εἶναι τοῦτο ἀντίδρασις πολιτείας καὶ ἐκκλησίας καὶ ἐκτόπισις τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τῶν τῆς πολιτείας. Ἀπειμακρύνθη ἡ ἡμετέρα ἐκκλησία ἀπὸ τῶν τῆς πολιτείας ὅχι μόνον αὐθορμήτως, ἀλλ' οὕτως εἰπεῖν αὐτοφυῶς. Οὐδὲ κ' ἀντιδρῶν, οὐδὲ ἐσκέφθη ἄν ἐπρεπε, καὶ ἐτύμπερε νὰ ἀπομακρυνθῇ τῆς πολιτείας. ἀλλ' ἡσθάνθη ἐαυτὴν ἐν τόπῳ ἀτόπῳ καὶ ἀπειμακρύνθη. « Ἡ ἐμὴ βασιλεία οὐκ ἔστι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου », τὸν λόγον τοῦ Σωτῆρος, εἶχεν ἐνεστερνισμένον ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία, καὶ κατέστησε πρᾶγμα τὸν λόγον. Καὶ ἡ πολιτεία δὲ καὶ τὸ ἔθνος τοιαύτην ἀντίληψιν καὶ συνήθειαν εἶχον τῆς ἐκκλησίας αὐτῶν, ὥστε αὐτὸ τὸ ἔθνος καὶ αὐτὴ ἡ πολιτεία οἱ παραχωρήσαντες αὐθορμήτως τὰ προεδρεῖα τῇ ἐκκλησίᾳ, αὐτοὶ οὐδὲ ἐξεπλάγησαν ἐπὶ τῇ αὐθορμήτῳ ἀπομακρύνσει τῆς ἐκκλησίας ἀλλ' ἀντελήφθησαν τὸ πρᾶγμα ὡς γενόμενον κατὰ φύσιν.

Καὶ οὕτω ἕκτοτε ἡ ἐκκλησία ἠφάνισεν αὐτὴ ἐαυτὴν ὁλοτελῶς ἀπὸ τῆς πολιτείας, ὅχι μόνον ἀπὸ πάσης ἀρχῆς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ αὐτῆς τῆς βουλευτικής. Καὶ τοῦτο ἐγένετο κατὰ τινὰ οὕτως εἰπεῖν φυσικὸν νόμον ὥστε ὅχι μόνον δὲν ἐξέπληξε τοὺς Ἕλληνας, ὅχι μόνον δὲν ἐκίνησε τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὸν θαυμασμόν αὐτῶν, ἀλλ' οὐδ' αὐτὴν τὴν προσοχὴν καὶ τὴν ἀντίληψιν, ὅπως δὲν κινεῖ τὴν προσοχὴν ὁ φυσικὸς νόμος τῆς μεταβάσεως ἀπὸ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν ἡμέραν. Καὶ οὕτω κεκτῆμεθα καὶ ἀπολαμβάνομεν οἱ Ἕλληνες λεληθότως καὶ ἀναισθήτως τὸ μέγα ἀγαθόν, ὑπὲρ οὗ ἐπὶ αἰῶνας ἐμφυλῶς σπαράττονται καὶ ἀλληλομαχοῦσιν ἅπαντα νὰ ἔθνη, δίχως ν' ἀποκτήσωσιν, ἐξακολουθοῦσι δὲ διαρκῶς ἀλληλομαχοῦντα, εὐχονται δὲ ν' ἀποκτήσωσιν, ἀμυδρῶς δὲ ἐλπίζουσιν, οἱ δὲ πολιτικοὶ αὐτῶν φιλόσοφοι κατατρίβουσι τὴν σοφίαν αὐτῶν, ἀνευρίσκοντες κατὰ διάνοιαν θεραπείαν τοῦ κακοῦ, καὶ διδάσκοντες τὰ ἔθνη πῶς νὰ θεραπευθῶσι. Καὶ κατὰ τοῦτο, ὅπως καὶ κατὰ τινὰ ἄλλα περὶ ὧν προσεχῶς, ὁμοιάζομεν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἄνθρωπον ἀμαθῶς ὑγιᾶ, ἀγνοοῦντα τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑγίαν, βλέποντα καὶ θαυμάζοντα εὐδαίμονα σοφόν, σοφὸς περὶ τῆς θανατηφόρου αὐτοῦ ἀσθενείας ἰατροφιλοσοφούντα.

Διὰ τοῦτο οἱ Ἕλληνες ἡμεῖς θὰ εἴμεθα πάντοτε ἀπηλλαγμένοι τῆς θανατηφόρου νόσου τῶν ἄλλων ἔθνων.

Ὑπολειπόμενοι ἐκείνων ἐν ἄλλοις μέρεσι τοῦ πολιτισμοῦ μάλιστα τοῦ ὕλικου ὑπερτεροῦμεν ἐν αὐτῇ τῇ πολιτισμῷ οὐτινος κύριος ἄρμος καὶ κλειδίσις εἶναι ἡ

συμφωνία ἐκκλησίας καὶ πολιτείας πίστεως καὶ ἐπιστήμης. Ὅσοι δὲ ἡμῶν ἢ ἐπανερχόμενοι ἐκ τῆς Ἑσπερίας, καὶ ὀργῶντες νὰ ἐπιδείξωσι τὴν σοφίαν, ἢ ἡντλησαν ἐκεῖ ἢ ὅσοι, μείναντες ἐνταῦθα, ἀμιλλῶνται νὰ ἀποδείξωσιν, ὅτι καὶ αὐτοὶ ἐνεφορήθησαν σοφίας εὐρωπαϊκῆς, φιλοτιμοῦνται νὰ φωτίσωσιν ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας περὶ τῶν κοινωνικῶν ζητημάτων (ὡς ὀνομάζονται τὰ τοιαῦτα ἐν Εὐρώπῃ) περὶ ἐκκλησιῶν καὶ πολιτείας, περὶ τάξεων κοινωνικῶν, περὶ κεφαλαίων καὶ ἐργασίας, καὶ προσφέρονται νὰ θεραπεύσωσι τοὺς δυστυχεῖς αὐτῶν ὁμοεθνεῖς ἀπὸ τῶν νοσημάτων τούτων, αὐτοὶ μὲν θεραπεύουσι τὰς ἰδίας ἀνάγκας καὶ τοὺς σκοποὺς, διοριζόμενοι σοφοὶ ὁμοιάζουσι δὲ ἰατροὺς, προσπαθοῦντας νὰ ἐμβολιάσωσι ξενικὰς ἀσθενείας ἐν σώματι ὑγιᾶ, ἵνα μετὰ ταῦτα ἐπιδείξωσι τὴν σοφίαν αὐτῶν καὶ προκοπὴν θεραπεύοντες τὴν ἐμβολιασθεῖσαν νόσον, καὶ μὴ θεραπεύοντες αὐτήν.

Ἀλλὰ τὸ ὑγιὲς γένος ἡμῶν ὅς ἀρκεῖται ἐν τῇ ὑγείᾳ αὐτοῦ καὶ ὅς εὐγνωμονῇ τῇ ἱερᾷ αὐτοῦ ἐκκλησίᾳ, εἰς ἣν ὀφείλει ταύτην τὴν ἀθάνατον αὐτοῦ ὑγίαν. Ἀς εὐγνωμονεῖ πάντοτε μὲν, μάλιστα ὅμως κατὰ τὴν ἐπέτειον ταύτην ἡμέραν τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος, ἥς ἦρως καὶ μάρτυς ὑπῆρξεν ἡ ἐκκλησία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

ΤΟ ΑΝΑΓΛΥΦΟΝ ΤΩΝ ΘΗΒΩΝ

Τὸ ἐσχάτως ἐν Θήβαις ἀνκαλυφθὲν νεκρικὸν ἄγαλμα, οὕτινος ἀπεικόνισιν σήμερον χάριν τῶν φιλαρχαίων ἀναγνωστῶν τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ δημοσιεύομεν, μετεκομίσθη πρό τινων ἡμερῶν εἰς τὸ ἐνταῦθα Ἐθνικὸν Μοσεῖον καὶ κατετέθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν ἀναγλύφων. Περὶ τοῦ νεκρικοῦ τούτου μνημείου εὐλόγως ἐγένετο πολὺς λόγος ἐσχάτως, διότι ἀληθῶς εἶνε λόγῳ τέχνης ἐν τῶν σπανίων τοῦ εἶδους τούτου τῶν ἐν τῷ Μοσεῖῳ εὐρισκομένων μνημείων.

Ἡ παράστασις τοῦ εἰρημένου νεκρικοῦ ἀναγλύφου, ὡς φαίνεται καὶ ἐν τῇ εἰκόνι εἶνε ἀπλουστάτη. Παρίσταται γυναικεῖα τις μορφή περιβεβλημένη ποδῆρη χιτῶνα καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἕτερον ἱμάτιον ὅπερ καλύπτει τὸ ἄνω μόνον μέρος τοῦ σώματος. Αἱ πτυχαὶ τοῦ χιτῶνος καταπίπτουσι καθέτως πρὸς τὰ κάτω ἔχουσι δὲ σ, ἐδὸν τὴν αὐτὴν αὐστηρὰν διάταξιν ἣν δεικνύουσι καὶ αἱ πτυχαὶ τοῦ γνωστοῦ ἐλευσινιακοῦ ἀναγλύφου. Ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ φέρει ἡ μορφή αὐτῇ καρπὸν ροῖας. Ἐκ τοῦ τρόπου δὲ καθ' ὃν οἱ συνέχονται δάκτυλοι τῆς δεξιᾶς φαίνεται ὅτι καὶ διὰ ταύτης τῆς χειρὸς ἐκράτει ἄνθος ἢ τοιοῦτόν τι, ὅπερ ὅμως δὲν ἦτο πλαστικῶς ἀλλὰ διὰ γραφῆς μόνον δεδηλωμένον. Τοιοῦτον σχῆμα παραστάσεως εἶνε γνώριμον εἰς ἡμᾶς ἐκ τινων

ἄλλων ἀναγλύφων τοῦ Ἐθνικοῦ Μοσεῖου ἰδίᾳ δὲ ἐκ τούτου τινὸς εὐρεθέντος ἐν Τράχωναις. Ἡ κόμη κατὰ ἀρχαῖζοντά πῶς ἐτι τρόπον ἐσχηματισμένη καταπίπτει λυτὴ ἐπὶ τὰ νῶτα. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δὲ φέρει ἡ γυναικεῖα μορφή καὶ πύλον. Πρὸς τὰ δεξιὰ τῆς παραστάσεως σφίεται καὶ ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή ΑΜΦΟΠΩ δηλοῦσα τὸ ὄνομα τῆς ἀπεικονιζομένης νεκρᾶς. Ἡ ἐργασία τοῦ μνημείου τούτου δὲν δεικνύει βεβαίως ἐπιμελεστάτην ἐκτέλεσιν τὸ ὅλον ὅμως τῆς παραστάσεως φέρει τὴν κοινὴν σφραγίδα ἣτις χαρακτηρίζει πάντα τὰ ἔργα τῶν χρόνων τῆς ἀκμῆς τῆς τέχνης. Ὁ τύπος τοῦ προσώπου, ἡ ἐργασία τῶν πτυχῶν καὶ τὸ καθόλου σχῆμα τῆς παραστάσεως μαρτυροῦσι ὅτι τὸ μνημεῖον τοῦτο εἶνε ἔργον τοῦ 5ου π. χ. αἰῶνος δυνάμενον ἴσως νὰ ἀναχθῇ μέχρι τῶν μέσων τοῦ αἰῶνος τούτου. Ἐπιβεβαιοῦται δὲ τοῦτο ὅχι μόνον ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ἐργασίας ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ γραφικοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐπιγραφῆς.

Σ. Δ. Ἐλλείπει χώρου δὲν ἡδυνήθημεν νὰ δημοσιεύσωμεν τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Σωφύλη, παραθέτομεν δὲ τὰς ἄνω ὀλίγας σημειώσεις.

ΙΑΒΑΙ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΕΙΣ

Φιλαρέσκεια καλεῖται ἡ τέχνη τοῦ βαδίζειν ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς αἰδοῦς καὶ μὴ υπερβαίνειν ταῦτα.

Ἡ ἐφημερίς εἶνε ἄμβων ἐκ τοῦ ὁποίου προσήλυτοι μόνον κατηχοῦνται.

Ἡ εὐτυχία ὁμοιάζει τὸν γελόεντα ἐκεῖνον οἰκίσκον τοῦ ὁποίου ἡ στῆλη εἶνε κεκαλυμμένη ὑπὸ δροσερᾶς χλόης καὶ ἡνθισμένης ἱριδος· μακροθεν μόνον ὠφεῖλαι τις νὰ βλέπῃ αὐτόν· εἰσερχόμενος χάνει πᾶσαν μαγίαν!

Alphonse Karr.

Ὅστις μὲ θεωρίας βασανίζεται, εἶνε ὡς ζῶον, ὅπερ πνεῦμα πονηρὸν συμπεριστρέφει εἰς ἄγρον κατὰ ξηρον, ἐνῶ χλοάζει ἡ βοσκὴ δόλογυρα.

(Γκαίτε μεταφρ. Προβελεγγίου)

Πρᾶγμα περιέργον! ποῦ βλέπουσιν οἱ ἄνθρωποι τὴν εὐτυχίαν ἥς ἡμεῖς στερούμεθα; (Βασίλισσα τῆς Ρουμανίας).

Αἱ λευκαὶ τρίχες ὁμοιάζουσι τὸν λευκὸν ἄφρον τὸν καλύπτοντα τὴν θάλασσαν μετὰ τὴν τρικυμίαν. (Βασίλισσα Ρουμανίας.)

Ἐμπιστεύεσθε τοὺς ἀνθρώπους ὅσον καὶ τὸν καιρὸν... καὶ λαμβάνετε πάντοτε μεθ' ἡμῶν τὸ ἀλεξίβροχόν σας.

Χάρις καλεῖται ἡ ἐξωτερικεὺς τῆς ἐσωτερικῆς ἁρμονίας.